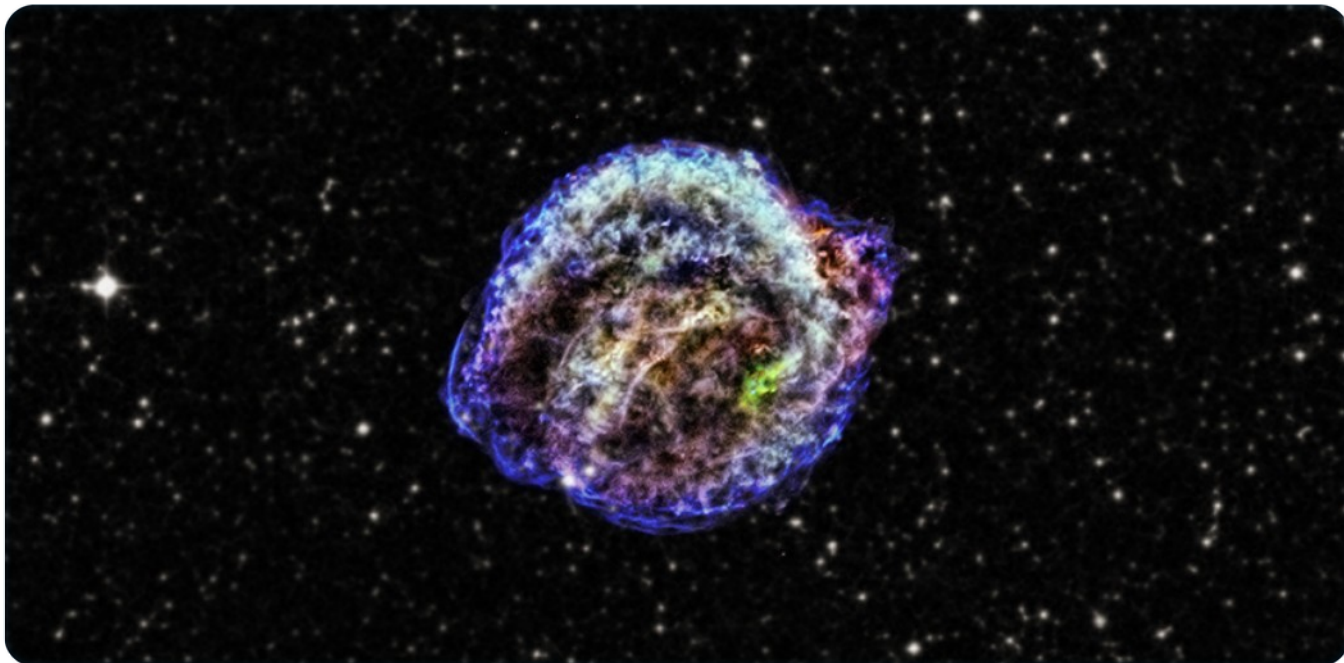

Zvezda, ki je živelna dve življenji

Leta 1604 se je na nočnem nebu pojavila nova zvezda. Sijala je svetleje od vseh drugih zvezd in bila tri tedne vidna celo podnevi! Ta skrivnostni svetilnik je oznanil eksplozivno smrt neke bližnje zvezde. Takim eksplozijam pravimo supernove in oddajajo toliko svetlobe, da so nekaj tednov lahko svetlejše od galaksije z milijardami zvezd! Nato počasi ugašajo in pustijo za sabo čudovit oblak žarečega plina, kot je ta na sliki.

Odpotujmo nekaj milijonov let v preteklost, saj postane tam zgodba o tej zvezdi še bolj zanimiva. Zvezda, ki je eksplodirala leta 1604, je pričela svoje življenje kot povprečna zvezda podobna našemu Soncu. Ko zvezda povprečne velikosti umre, je njen konec veliko manj dramatičen od silovite supernove. Namesto da bi eksplodirala, se sesede. Snov v središču se stisne v majhno, gosto in težko kroglo, ki ji rečemo bela pritlikavka.

Tako je ta zvezda umrla prvič, že zdavnaj pred letom 1604. Toda kako je umrla še drugič? Astronomi so odgovor na to vprašanje našli nedavno. Bela pritlikavka je imela spremljevalno zvezdo, ki je bila velikanska rdeča orjakinja. In čeprav je bila rdeča orjakinja veliko večja, je imela bela pritlikavka močnejšo gravitacijo. Pričela je trgati plin s svoje spremljevalke in je vlekla snov nase. In sčasoma jo je njena požrešnost pripeljala do bridkega konca. Ukradla je toliko snovi, da je postala nestabilna, kar je pripeljalo do spektakularne eksplozije, ki so jo videli naši predniki!

Več informacij: Astronomi, ki so prišli do tega odkritja, so naredili video, ki prikazuje simulacijo eksplozije supernove: oglejte si ga tukaj in si od blizu pogledajte enega najmočnejših dogodkov v naravi!

More information about EU-UNAWA
Space Scoop: www.eu-unawe.org/kids/